



ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВАТА

ХАСКОВО

Ул. "П. Берковски" №7

тел: 038/62-27-43

e-mail- kids\_art@mail.bg

моб: 0888123055

**УТВЪРЖДАВАМ:  
ДИРЕКТОР ДГИ**

*/Т. Илиева/*

*Заповед №247-ДЗ/12.09.2024 г.*

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА  
НА  
ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВАТА  
ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА**

*Настоящата Програмна система е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание №7/11.09.2024г. и утвърдена със*

**I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Програмната система на ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВАТА е продължение на „Стратегия за развитие на ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВАТА за периода 2020 – 2024 г.". Тя е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление, чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със:

- Закона за предучилищното и училищното образование (2016 г.),
- Наредба № 5 и Държавните образователни стандарти за предучилищното образование – ДОС (2016 г.),
- Наредба №13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование(2016 г.),
- Наредба за приобщаващото образование Обн. – ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г., в сила от 27.10.2017 г.; изм. и доп., бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 18.12.2018 г.

## II. ПРИОРИТЕТИ

Програмната система на ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВОТА е в съответствие с концепцията за развитие на детското заведение за постигане на **главната цел**, заложена в Стратегията:

*„Създаването на модерна, ефективна и постоянно развиваща се система за възпитание и образование, в центъра на която е детето с неговите личностни качества и интелектуален потенциал и която осигурява качествено развитие на детската личност“*

Тя се основава на комплексното и балансирано отношение към теоретичната и практическа страна на обучението и възпитанието в рамките на предучилищното образование.

### Приоритети:

Настоящата програмна система представя основните приоритети, които се разгръщат в съвременен план като фокус за основополагащите представи и закономерности на педагогическото взаимодействие. Ранното формиране на мотиви за учене, гарантира трайно положително отношение към тази дейност и поставя солидна основа на мотивацията за учене през целия живот. Това е от особено значение за децата, които живеят в среда, в която образованието не се приема за ценност и необходимо условие за развитие.

Фундаменталните принципи на програмната система са следните:

- **Зачитане на правата на децата**, тяхното многообразие и индивидуалност, справедливост в отношенията и социално включване за оптимално развитие чрез игра, учене и други подходящи дейности.
  - **Толерантност** – изграждане на умения у децата за приемане на различията между тях по пол, етнос, майчин език, физическо и здравословно състояние, за положително оценяване и съпричастност към постиженията и успехите на другите деца.
  - **Адаптивност** – възпитанието и подготовката на децата в различните детски групи, поставят основите за учене през целия активен живот, създаване на опит за адаптивно и приемливо поведение от гледна точка на социалните и морални норми на обществото. Образователно съдържание, включващо ключови за децата знания, умения и отношения по образователните направления и връзката между тях.
- Връзка и проходимост между всички възрастови групи в детската градина, както и към образователния процес в училище.
- **Партньорство със семействата и общностите**, за да се отговори на нуждите на деца, да се споделят опит и перспективи и за да се реализира един непрекъснат процес на съвместно изграждане между много различни, но заинтересовани страни.
  - **Достъпност** – играта е едно от средствата за възпитание, социализация и подготовка на децата. Тя се основава на техните естествените интереси, любопитство и жизнерадост, но непринудено е свързана и преплитаща се с ученето и други интерактивни дейности.

- **Активност** – осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от ДОС (2016 г.). Дейностите на децата в детската градина мотивират и поощряват комуникацията, творческото мислене, изследването и проучването при решаване задачи в зоната на тяхното близко развитие, споделяне на знания с другите.

- **Спонтанност и инициативност** – ситуацията са формата, в която най-добре се интегрират игра, обучение и други дейности в различни контексти, разширява се разбирането на децата, формират се умения и привички, влиза се най-разнообразни отношения, възпитават се качества и положителни личностни черти. Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето, в съответствие с задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.

Приложение на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.

- **Системност и допълняемост** – детската градина осигурява възможности не само за игра, а и за целенасочено- смислено и релевантно учене, за себеизразяване и самостоятелно откритие в най-различни области – в музиката, изобразителното изкуство, драматизациите, езиковите дейности, както и в съвместни дейности с връстниците. В допълнение, различните културни и езикови реалности на децата допринасят за вариации в начините, по които те се развиват и демонстрират своите знания и умения.

- **Проследяемост** – оценяването на напредъка на децата се извършва чрез събиране на наблюдаеми доказателства за това, което те знаят, казват и правят съобразно очакваните резултати (учителката на групата в конкретните условия и специфика определя средствата и методите за оценяване).

- **Творчество и креативност** – програмната система се реализира от учителите за индивидуалното развитие на потенциала на всяко дете в контекста на взаимодействия, основани на доверие, уважение и положително отношение. Те подпомагат децата да постигнат пълния си потенциал в контекста на взаимодействия (с възрастни и с други деца), основани на доверие, уважение и положително отношение. Осигуряване на баланс между Програмната система – от една страна и от друга – необходимостта от усъвършенстване и актуализиране на стратегията за развитие на детската градина.

За реализиране на заложените приоритети основно се прилагат познавателни книжки от поредицата „Чуден свят” на издателство „Просвета, както и електронните им версии. В процеса на педагогическо взаимодействие могат да се ползват и други образователни, литературни и електронни източници, подходящи за деца от предучилищна възраст, съобразени с изискванията на МОН.

### **III. ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

**Игров подход:** „Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра...“, чл.3 от Наредба №5/03.06.2016 г.

#### **Хуманно-личностен:**

- поставяне на детето в центъра на педагогическото взаимодействие
- гарантиране равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на учене и научаване.

**Ситуационен подход.** Този подход не се изчерпва само с педагогическата ситуация като основна форма на педагогическо взаимодействие (чл.23 от наредба №5). Създават се специално организирани и непреднамерено възникващите, за да бъде осигурена за всяко дете благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционален и интелектуален комфорт.

**Действено-практически подход.** На детето се осигуряват условията за активна позиция чрез участие вразнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване.

**Комункативно-експресивен и креативен подход.** Неформални контакти, общи желаяния, идеи и проекти, креативните прояви в играта, познанието, общуването.

**Концептуален и интегративен** – представяне на образователното съдържание в система и осигуряване на взаимна връзка между образователните направления и образователните ядра.

Рефлексивен и ценностно-ориентиран подход. Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие.

**Комплексен подход.** Всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори дадействат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата. Цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни. Комплексният подход гарантира правото на глас, изказване и задаване на въпроси от страна на детето и практическо реализиране на творческите идеи и инициативи.

**Тематичен** – съобразяване на образователното съдържание по всички образователни направления с обща тема; създаване на оптимални условия за постепенно надграждане на знания, умения и отношения чрез различни активности

**Подход на взаимоотношение дете-култура** – формиране на съвкупност от общочовешки качества, които да регулират взаимодействието между детската личност и заобикалящата го среда

**Диференциран** – съобразяване с възрастовите и специфични характеристики на децата от конкретната група

**Индивидуален** – приемане на индивидуалния темп на развитие на всяко дете

**Иновативен** – прилагане на съвременни педагогически технологии, стимулиращи познавателния интерес на децата и ефективността на образователния процес.

**Холистичен подход.** Детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките й страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

#### **IV. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Педагогическото взаимодействие в ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВАТА се организира в *основни форми* и в *допълнителни форми*.

**Основната форма** на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

Педагогическите ситуации се организират само в учебното време, предимно сутрин, и осигуряват постигането на компетентностите по образователни направления. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути за втора група, и от 20 до 30 минути за трета и четвърта група. Учителят организира педагогическото взаимодействие с децата като

самостоятелно подбира подходящи педагогически технологии (игрови, обучаващи и възпитаващи) в зависимост от специфичните характеристики на детската група и конкретната тема. Подреждането на педагогическите ситуации в седмичната програма се осъществява от учителите и при съобразяване с изискванията за:

- балансирано разпределение и редуване на статични и динамични форми на педагогически взаимодействие;
  - последователност, която осигурява оптимална активност и опазване на здравето на децата;
  - динамично и гъвкаво редуване и интегриране на основните форми на педагогическо взаимодействие с допълнителни такива;
  - ежедневен престой и игри на открито;
  - гарантиране на възможности за участие на всички деца в основните форми на педагогическото взаимодействие
- Основни форми на педагогическо взаимодействие включени в Програмна система прилагана в ДГИ при целодневна форма на организация се провеждат по образователни направления:

1. Български език и литература.
2. Математика.
3. Околен свят.
4. Изобразително изкуство.
5. Музика.
6. Конструирани и технологии.
7. Физическа култура.

### **Български език и литература**

Овладеяването на езика и развитието на речта се свързват с възможностите на децата да обогатят своята устна реч, да усвоят значението на думите в най-различни житейски и практически ситуации. Подходящи допълнителни форми в контекста на горепосоченото са следните: наблюдение на открито, разходка, екскурзия, посещение на детски театрални представления, посещения на музеи, картинни галерии, библиотеки, публично четене на детски литературни произведения и др. културни мероприятия предполагащи комуникация, усвояване на правилни говорни умения и социален опит.

За практическото овладяване на езика в програмната система като препоръчителни допълнителни форми се явяват: слушането на литературни произведения, гледането и слушането на детски приказки чрез съвременни техники и технологии, театрализираната игра, настолен куклен театър, участие в празници, концерти, музикални пиеси.

### **Математика**

Спецификата на предучилищната математическа подготовка е в това, че съдържанието ѝ трябва да осигури формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. От друга страна, математическото обучение

стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие. Важното е не натрупването на знания, а овладяване на умения за прилагането им. За да се развият умствените способности на детето, то трябва да бъде научено да отделя основните съществени параметри на обекта и неговите отношения.

Подходящите допълнителни форми за педагогическо взаимодействие по математика са:

дидактични игри и упражнения , организирани по сюжети от всекидневни битови ситуации; свободни беседи;наблюдения, дидактични, музикални и подвижни игри; самостоятелна работа с дидактични материали, автодидактични игри (картинно лото за цветовете, домино за формата, игри за сортиране, чифтни карти, математически въртележки, пъзели и др.).

### **Околен свят.**

За гарантирането на принципите за структурирането на опита в околния свят за тази възраст се предвиждат детски енциклопедии, интерактивни ресурси и мултимедийни технологии за игрово взаимодействие в индивидуален и групов план, които са част от образователното осигуряване на институцията и игрово-образователното пространство в нея. Организационно взаимодействието се разгръща и форми, които се съпътстват от емпиричния опит на детето в ежедневието при опознаването на околната среда: наблюдение, елементарни опити, нагледно моделиране, предметни, дидактични, театрализирани, мултимедийни игри, демонстрация на видеоматериали, картини, детски енциклопедии; разказ, беседа, четене на художествени произведения.

### **Изобразително изкуство.**

Образователното направление „Изобразително изкуство“ е насочено към формиране на представи, умения и отношения, свързани с предмети и явления от действителността.

Развиват се както общи, така и специфични възприятия и умения на децата, свързани с пресъздаване на по-опростени обекти от нея. Обучението е тясно свързано с познавателната и изобразително-творческата дейност на децата. Започва формиране на представи за видове и жанрове в изобразителното изкуство – илюстрация, пейзаж, натюрморт и др. Децата започват да различават основни изобразителни материали и техники. Много от дейностите по изобразително изкуство могат да бъдат пренасяни в други образователни направления като допълнителни форми на взаимодействие например: разглеждане и подреждане на цветя , плодове, репродукции , разглеждане на изображения на домашен любимец, апликиране на къщи , посещения на галерии и др.

### **Музика.**

Основната най-важна цел на музикалното възпитание в детската градина е преди всичко възпитанието на децата посредством музикалното изкуство и заниманията с него. В процеса на системно общуване с музиката децата обогатяват представите си и за многообразието на живота; започват да осмислят колкото е възможно по-естествено редица общочовешки добродетели и ценности. Най-важната задача на педагога е да активизира и развива системно и постоянно не някакви уникални умения за възпроизвеждане на факти и акорди , а освободеното от задръжки фантазно мислене на децата. Мислене, което особено в детската възраст се свързва с развитие на въображението. В тази група следва да се има предвид, че посочените очаквани резултати към съответните ядра са ключови, най-съществени и водещи за децата и не изчерпват множеството подходи и форми на

работа, които се прилагат с успех в детската градина. Работата по образователно ядро музика следва да се третира не само и дори не толкова като форма за музикално възпитание. Необходимо е вниманието да се насочва и върху подходи и дейности, които излизат от тесните професионални музикалнообразователни рамки – за да отправи детското внимание и мислене към някои особено важни в наше време сфери от гражданското, общоестетическото, социалното и нравственото възпитание.

### **Конструиране и технологии.**

Важен акцент в програмата са представите и уменията, свързани с познаването и обработването на материалите, предимно хартия, картон, текстилни влакна и подходящи природни материали. Предложени са възможности за началното развитие на инициативността и предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формира стремеж у детето да довършва започнатото, да приема сътрудничество и да усвои първите знания за информационните и комуникационни технологии. Препоръчва се, където е възможно и включването на мултимедия за представяне на модели, изделия и отделни технологии за тяхното изработване. Поставя се начало за формиране на позитивно, безопасно и разумно поведение към техниката и технологиите, с които се среща детето в света около себе си. Като допълнителна форма се предвижда организирано събиране на природни материали в детската градина, които да се използват в бъдеща конструктивно-техническа дейност. Изработване на макети по математика, околна среда и други образователни направления. Като допълнителна форма се явява и последователното усвояване на културата на поведение и хранене в детската градина. По възможност може да бъде организирано разделно събиране на отпадъци и природни материали в детската градина, които да се използват за бъдеща конструктивно-техническа дейност. Важен акцент в работата са инструктажите за безопасността на работа с материалите и инструментите. Дейностите за обучението в инициативност и предприемчивост са насочени към по-висока активност на детето при предлагане и аргументиране на идеи и варианти за решения, сътрудничество в рамките на групата както и участие в планирането и организирането на съвместни прояви като състезания, празници и др. Важно е в повечето от дейностите децата да са удовлетворени от свършената работа и да се стремят към самоутвърждаване.

### **Физическа култура.**

Допълнителни форми

- Допълнителни игри в между-режимните моменти и в следобедния режим, насочени към развитие на спортно-познавателните компетентности и значението на спорта и туризма, физическата деспособност и двигателната активност за здравето и успешната реализация на детето.

- Всекидневни задължителни допълнителни форми на физическо възпитание с подчертан оздравителен ефект е утринната гимнастика, включваща дихателни и изправителни упражнения, различни видове ходене, бягане със средна продължителност, общо-развиващи упражнения и подвижни игри.
- Допълнителни форми за физическо възпитание са допълнителни подвижни и спортно-подготвителни игри, спортни празници и едnodневни екскурзии.

*Допълнителните форми* на педагогическо взаимодействие се организират както в учебното време, така и в неучебно време. Чрез допълнителните форми се цели:

- разширяване и усъвършенстване на отделни компетентности, придобивани чрез педагогическите ситуации;
- гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
- развитие на играта във всичките и разновидности;
- личностно развитие и разнообразяване живота на детето.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, предимно в следобедните часове. Включват се игрови и практически форми за допълнително овладяване на книжовен български език; игри и упражнения за разширяване и усъвършенстване на придобити компетентности по образователно направление „околен свят” и по образователно направление „математика”; работа по проекти – вътрешно-образователни проекти (ВОП) и външни, насочени към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; творческите игри (сюжетно-ролеви, конструктивни, игри-драматизации).

#### **V. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Разпределението на педагогическите ситуации отговаря на изискванията на Наредба № 5 за предучилищното образование от 03.06.2016 г. При определяне на хорариума на педагогическите ситуации на конкретната група, водеща е преобладаващият брой на децата по възраст.



**План**  
**на седмично разпределение на основни форми**  
**по образователни направления при целодневна организация**  
**с диференциране по възрастови групи**

Възрастова група Направление	Трета група „Усмивки“	Четвърта група „Мечтатели“
	Елена Узунова Светла Колева Целодневно обучение	В.Петрова М.Пашова Целодневно обучение
Бълг. език и литература	<b>2</b>	<b>3</b>
Околен свят	<b>2</b>	<b>2</b>
Математика	<b>2</b>	<b>3</b>
Конструиране и технологии	<b>2</b>	<b>2</b>
Изобразител. изкуство	<b>2</b>	<b>2</b>
Музика	<b>2</b>	<b>2</b>
Физическа култура	<b>3</b>	<b>3</b>
Общ брой за основни форми	<b>15</b>	<b>17</b>
Общ брой за вида ситуации	<b>Основни-15</b> <b>Допълнителни-15</b>	<b>Основни-17</b> <b>Допълнителни-13</b>

## V.1. ХОРАРИУМ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ГРУПИ:

### БРОЙ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ в III разновъзрастова група за учебната 2024-2025 година.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	БРОЙ
Околен свят	2
Български език и литература	2
Математика	2
Музика	2
Физическа култура	3
Изобразително изкуство	2
Конструиране и технологии	2
<b>общо</b>	<b>15</b>

### БРОЙ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ в IV възрастова група за учебната 2024-2025 година.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	БРОЙ
Околен свят	2
Български език и литература	3
Математика	3
Музика	2
Физическа култура	3

Изобразително изкуство	2
Конструирание и технологии	2
<b>общо</b>	<b>17</b>

## V.2. СЕДМИЧНО РАЗПИСАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

### СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ в III възрастова група

понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
1.Математика	1.БЕЛ	1.Математика	1. БЕЛ	1. Околен свят
2.Изобразително изкуство	2.Музика	2.Физическа култура	2.Музика	2.Конструирание и технологии
1.Околен свят	1.Физическа култура	1.Конструирание и технологии	1.Изобразително изкуство	1.Физическа култура

### ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ в УЧЕБНО ВРЕМЕ от 16.09.2024 г. до 31.05.2025 г.

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.30– 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.15	Закуска

9.15 – 11.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
11.00– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00 – 13.00	Обяд
13.00 – 15.00	Следобедна почивка
15.00 – 15.45	Подкрепителна закуска
15.45 – 18.00	Дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

**Забележка :** Така посоченият дневен режим за първа възрастова група е примерен и е съобразен с целодневната организация на ДГИ по време на учебната година от 16.09.2024 г. до 31.05.2025 г. При обективни промени, касаещи режима на работа на детското заведение, промени по субективни причини, свързани с учителите, с децата и /или др., този режим може да търпи промени.

**ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ от 01.06.2025 г. до 14.09.2025 г.**

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.15	Закуска
9.15 – 10.00	Игри, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител

12.00 – 13.00	Обяд
13.00 – 15.00	Следобедна почивка
15.00 – 15.45	Подкрепителна закуска
15.45 – 18.00	Игри, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ учителят по свой избор и в зависимост от интересите на децата

Планира и провежда само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Така посоченият режим е примерен и също може да варира, като се запазят основните акценти в него: приема на децата, храненето и изпращането .

#### СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ в IV възрастова група

понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
1.БЕЛ 2.Конструирание и технологии 3.Музика	1.Математика 2.Околен свят	1.БЕЛ 2.Музика 3.Физическа култура	1.Математика 2.Околен свят	1.БЕЛ 2.Изобразително изкуство
1.Физическа култура	1.Изобразително изкуство	1.Математика	1.Конструирание и технологии	1.Физическа култура

**ДНЕВЕН РЕЖИМ В ЧЕТВЪРТА ГРУПА ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ В УЧЕБНО ВРЕМЕ от 16.09.2024 г. до 31.05.2025 г.**

<b>часови интервал</b>	<b>Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие</b>
7.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 11.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
11.00– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00 – 13.00	Обяд
13.00 – 15.00	Следобедна почивка
15.00 – 15.30	Подкрепителна закуска
15.30 – 16.30	Педагогически ситуации
16.30 – 18.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

**Забележка :** Така посоченият дневен режим за четвърта възрастова група е примерен и е съобразен с целодневната организация на ДГИ по време на учебната година от 16.09.2024 г. до 31.05.2025 г. При обективни промени, касаещи режима на работа на детското заведение, промени по субективни причини свързани с учителите, с децата и /или др., този режим може да търпи промени.

**ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ от 01.06.2025 г. до 14.09.2025 г.**

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Игри, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00 – 13.00	Обяд
13.00 – 15.00	Следобедна почивка
15.00 – 15.30	Подкрепителна закуска
15.30 – 18.30	Игри, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ учителят по свой избор и в зависимост от интересите на децата

Планира и провежда само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Така посоченият режим е примерен и също може да варира като се запазят основните акценти в него : приема на децата ,храненето и изпращането .

**VI. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ГРУПИ**

Тематичното разпределение по образователните направления за всяка възрастова група е съобразено с примерните тематични разпределения на издателство Клет – познавателни книжки от поредицата „Моите приказни пътечки” за 4-5г., 5-6г. и 6-7г. Характеризира се с: – ритмично и балансирано разпределение на образователното съдържание по теми и седмици; принадлежност на всяка тема към съответно образователно ядро; очаквани резултати от целенасочената работа по всяка тема.

## **VII. ПРОСЛЕДЯВАНЕ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

Проследяването на постиженията на децата от предучилищното образование се провежда от учителите на групите в съответствие с очакваните резултати по всички образователни направления. Периодичността на проследяване постиженията на децата е следната: в началото на учебната година (входно ниво) и в края на учебната година (изходно ниво). Индивидуалните резултати на всяко дете от входно и изходно ниво, както и обобщените анализи на входното и изходно ниво на децата от групата се вписват в дневника на групата. Резултатите на всяко дете от входно и изходно ниво се съхраняват в личното му портфолио. Детското портфолио в хартиен вариант е основна форма за проследяване развитието на детето и своеобразен запис на детското развитие от II група до постъпването му в I клас. Ползват се следните методи за проследяване постиженията на децата: педагогическо наблюдение; познавателна задача-тест от ползваните познавателни книжки и портфолио „Моите приказни пътечки”, продукти от дейността на децата – на хартиен носител и снимков материал.

В детската градина се извършва ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата, в периода от 4 години до 6 години при постъпване за първи път на детето в детската градина (при необходимост и желание на родителите). Оценяването се провежда от педагогически специалисти, които са преминали специализирано обучение чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения. Резултатите от оценяването се използват единствено за определяне на дейности за подкрепа за личностно развитие на детето.

На децата, на които предстои постъпване в I клас, се измерва и степента на училищна готовност на изходно ниво чрез „Стандартизиран тест за диагностика на готовността на децата за училище”. Резултатите от измерване на училищната готовност се съхраняват в личното портфолио на всяко дете и служат при изготвяне на ЛОД и удостоверенията за завършена подготвителна група.

## **VIII. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА**

Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество със семейството. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, педагогическите специалисти и непедagogическия персонал.

**Основна цел:** Създаване на позитивна среда за общуване, сътрудничество, доверие и споделена отговорност със семейството.

### **Задачи:**

1. Провокиране на интереса на родителите към основните приоритети и дейности на детската градина и групата.
2. Повишаване на педагогическата култура на родителите.
3. Осигуряване на баланс между традиционните и нетрадиционни форми на сътрудничество.



### **Форми на сътрудничеството и взаимодействие:**

- индивидуални консултации;
- родителски срещи;
- анкети с родители;
- обучения за родители от външни лектори, специалисти в областта на педагогиката, психологията и здравеопазването;
- „дни на отворените врати” – открита практика пред родителите
- празници, развлечения и други атрактивни форми;
- електронна форма на комуникация чрез родителски срещи, индивидуални форми, открити учебни ситуации и др. форми, сайта на ДГИ, facebook страницата на детската градина и други електронни портали.
  - **Индивидуални форми на сътрудничество**
  - Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.
  - Кога се провеждат?
  - По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата.
  - Видове разговори:
  - Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:
  - Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.
  - Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.
  - Рутинни разговори с цел информирание на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.
  - **Индивидуална консултация**
  - Кога се провеждат?
  - По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.
  - По инициатива на учителя

- Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказва варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
- По инициатива на родителя
- Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

### **Други индивидуални форми:**

**Видове съобщения** Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;

Писмените съобщения днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук или viber на групата.

Кога се използват? В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бъ рзи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

### **Групови форми на сътрудничество с родителите**

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата/класа. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата/класа.

Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа

Защо е необходима група и за родителя?

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

Видове групи за подкрепа на родителите:

- група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;
- група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;
- група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;
- група родители на надарени деца.

### **Други форми за комуникация детски учител – родител**

- Сайт на детската градина
- Информационни табла за родителя
- Фейсбук на групата
- Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:
- Електронно портфолио на детската градина
- Портфолио на учителите в групата
- Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

### **НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ**

Проследяване развитието на децата, излезли от детското заведение;

Родителски срещи с начални учители за информиране родителите на бъдещите първокласници;

Информация за профилирането с цел подбор на допълнителните дейности и ранното откриване и развитие на детските заложби.

### **МЕДИЦИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ**

Взаимодействие при карантини, епидемии и други масови здравни проблеми;

Детски празници със здравна насоченост;

Съвместна работа с РИОКОЗ за предоставяне на материали за възпитаване на здравна култура у деца и родители.

### **СПОНСОРИ, ФОНДАЦИИ, АСОЦИАЦИИ, СДРУЖЕНИЯ**

Частни фирми на родители;

Големи фирми, в които работят родители;

Фирми, агенции и фондации, чиято дейност е насочена към деца от социално затруднени семейства, деца-таланти, опазване на природата и т.н.

Сдружение на родителите при ДГИ

В осъществяването на тези връзки се забелязва тенденция, която трябва да бъде реализирана – това е психическата готовност на родителите да откликват на нуждите на детското заведение като вид благодарност за качествен труд, положен за развитието, възпитанието и обучението на техните деца. Колкото този труд е по-качествен, по тяхна преценка, толкова е по-висока степента на отзивчивост.

У българските родители продължава да живее възрожденското отношение за инвестиране в образованието и развитието на децата, дори при наличието на недотам големи възможности у всички.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.

**Участие на родителите в процеса на предучилищното образование**

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Всяка група самостоятелно изготвя план за сътрудничество със семейството, съобразен с механизма на взаимодействие на детската градина и предложенията на родителите. Изпълнението им се отчита периодично пред Педагогическия съвет.

**Очаквани резултати при реализиране на програмната система:**

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
- ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
- оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА е приета на ПС с Протокол №7/11.09.2024 г.